Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De legibus - Cod. Ettenheim-Münster 220

Münzer, Franz

[S.l.], 1715

Sectio 3tia

urn:nbn:de:bsz:31-122324

Visual Library

subditus est et aliquem in territorio hoc occideret esto positus ipse sit extra illud.
3tio. Parochus non residens in sua parochia etsi in alia moretur, poenam tamen non resi-
dentibus a iure statuta incurrit. et ex his alia plura quae circa praesentem materiam
contingere possent, facile erui possunt. unde sit.

Sectio 3tia

An et quomodo peregrini, advenae et vagi legibus territorij teneantur per quod transeunt?

189. Advenas et peregrinos si de uno loco in alium suum transferant domicilium
aut sic extra suam patriam in alio loco morantur, ut ibi habitandi animum
nanciscantur et sic quasi domicilium sortiantur, legibus eius loci in quo huiusmodi
conveniunt, teneri communis est DD. sententia, et quidem haec obligatio consurgit a prima
die qua tale locum incolere incipiunt. Cuius ratio est quia qui tali animo
advenit, ipso facto se legibus eius loci subiicit, quia in eo sibi domicilium
et incolatum fecit. quare studiosi qui studia sua in alieno quod loco
adimplenda assumunt, a prima die qua in illo loco animo studendi adven-
erint, localibus ligantur statutis, hoc ipsum extenditur ad eos qui causa nego-
tiandi per aliquas 7 mensas aut menses in aliquo loco morantur recte tamen
excipiuntur Principes superiores, qui etsi in aliquo loco diutius morantur,
localibus tamen statutis non ligantur, nemo enim superior ligatur praecepto aut lege
inferioris, et hinc Canonistae dicunt ut ait Laym. c. 12. legatum in pro-
vincia non obligari legibus Episcopi Diaecesalibus, optimo etiam quod studiosi
tempore vacationis etsi per unam aut alteram hebdomadam in aliquo loco
morentur specialibus tamen legibus loci non subdantur, quia tales neque domicilium
neque quasi domicilium proprie nanciscuntur, sed de huiusmodi advenis et
peregrinis sit.

Libertis peregrini et advenae qui in alquo loco non habitandi sed hospitandi 190.
tm caa adsunt, p se in obligant legibus et consuetudinibus locorum generalibus
tenent tm contractus. e Contra ff. etm expresse tradunt Doctores Omnes
Abbas aliqui (?) et ratio i. partis, nemo potest obligari nisi subditus, atqui
non subditus, qui non omnino habitandi, sed tm hospitandi in alquo loco
moratur, ergo (?) ma. patet quia leges et imperia superiorum ad subditos tantum
extendunt. Contra. mi. etm verum sit, tamen habet expresse in lege. hora
obligat. ff de iudiciis, ubi quidcumque tantum advenae et peregrini forum non sortiuntur,
sed qui autem forum non aliquam talem quia imperiatur non subditus ad eam sub-
ditus non est: ergo. Ad dubium 2. parte, quia leges iuris Canonici et Civilis
Omnes ubique obligare presumuntur, sed non fingunt in alquo loco illud locale
cuiusdam privilegio tm habuit, et ideo extra locum illum quoque existentes
obligare iudicant, cum privilegium locale tantum respicit personas et non infantes,
quando quis e sua patria abi fuit non venit in aliud locum ubi fuit, missa audire
intendit, quam illi domicilium aut stipitale non habent. Similiter de iejunio vendendo
quis Burgos in Argentina veniat in hebdomada maiore ubi ovis et lacticiniis
vesci e interdictum, licite comedet, quia in Burgovia illud interdictum non
fuit, extra quando alicubi in diebus sabbathi licitum e vesci indefinitis ona alia
et quis veniat in locum ubi hoc licitum non e, iis vesci licite non potest, quia de omni
carne sub qua et indefinita continent die sabbathi non comedere e iure Canonico, et
quod in patria licitum sit, privilegio habuit localitatem, quamvis extra locum non fuit.

Dicitur tm quia p se intenent, p accidens enim possunt tenere, quemadmodum fil. p accidens 191.
forum sortiuntur. ita advenae obligant ad servanda gesta et solemnitates con-
tractuum in illo loco prescriptas, tales enim ratione contractus forum sortiuntur. Ad
obligant exuere mae ne bono Comi nocent, et si innocent ratione delicti
forum sortiri iudicant: advenis quoque licet libros prohibitos, omnes vivendas aut
gladios et huiusmodi extra bono Comi dominum iminere potest, inferre.
Ex hoc. etm denent solvere vectigalia ad navigandum vias Pontes, vel alio
iusto titulo etm advenis imposita. Ad deinde denent p accidens ad

leges locales, quod illarum non observatio vergeret in damnum spirituale aliorum, sic qui sine scandalo in alio loco carnes comedere non potest, propter scandalum abstinere deberet.

192. Verum quatenus usque dicta abiicit illud Ambrosij quod refert in Canone Ille dist. 12. scil. Cum Romae venio sabbathum ieiuno, cum Mediolani sum non ieiuno, sic et tu ad quemcunque Ecclesiam veneris eius more serva, si cuiquam non vis esse scandalo nequemquam tibi. Similia habet S. Aug. Epist. 119. et alibi unde etiam comme est poetae monitum.

Si fueris Romae Romano vivito more
Si fueris alibi vivito sicut ibi

Sed faciliter Rt. quod hoc Ambrosij, et Aug. et poetae dictum non sit praeceptum sed tantum consilium, adeoque non obliget nisi forte per accidens, quatenus potest esse occasio gravis scandali ex hoc, quia non omnes statim norunt eiusmodi esse peregrinum. Et sic etiam potest teneri ille, qui postquam ieiunium vel abstinentia in sua patria observavit per accidens venit in alium locum ubi illud praeceptum jam te observat, ubi propter scandalum imminens potest per accidens esse obligatus ad denuo abstinendum, quamvis per se loquendo et absente scandalo, ipsi praecipue libio licitum esset carnes comedere, utpote qui praeceptum illud in sua patria iam adimplevit, neque in eo loco in quo te jam praeceptum illud observari contingit, domicilium habet aut quasi domicilium, dum non habitandi sed hospitandi animo illuc venisse praesumitur.

193. Superest ut de Vagis etiam quaedam dicamus, dicuntur autem Vagi qui dum nullibi alicui habent domicilium, per orbem hinc inde incerti vagantur. De his ait Lessius et placet Laym. quod eadem sit ratio ac de peregrinis, alij tamen iis contradicunt volentes quod Vagi legibus cuiusque loci per quod transeunt teneantur, quia nisi hoc esset, Vagi eiusmodi nullis legibus teneri possent, quod non videtur esse conducens bono communi. Sed quidquid sit mihi certe placet sententia Lessij et verior videtur quia in lege haeres cit. ad finem dicitur neminem sortiri forum, nisi qui et quatenus alicubi habeat

domicilium aut ghi tale: certum autem est quod nemo subiiciatur legibus, ubi forum non sortitur, dum ergo vagi nullibi domicilium aut ghi tale habeat, nulli etiam foro specialiter subduntur, adeoque etiam legibus localibus specialibus non tenentur nisi per accidens, puta ratione gravitatis, delicti, rei, et etiam interdum ratione originis: semper tamen tenentur legibus communibus regni Diœcesis, territorii et huiusmodi, per consuetudinem etiam introductum est, ut etiam vagabundi cum proprium Judicem non habeant, per locum Dnorum si quid deliquerint puniri possint, quod sufficit ad hoc ut bonum commune in suo flore conservetur, et exinde ruit Adversorum fundamentum, atque hæc de obligatione ad certas personas universaliter dicta sunt.

Articulus 3tius.

De Cessatione, abrogatione, interpretatione Consuetudine et dispensatione Legum.

Vetimus tandem superis faventibus huius tractatus de legibus articulum inchoamus in quo quæ ad antecedentia desiderari videntur, breviter quidem sed suffter explicantur, sed autem 5. quæ ex instituto in hoc articulo examinanda veniunt, unde 5. et eius sectiones distinguimus. in quarum 1. quidem de cessatione, et abrogatione, in 2. de interpretatione et Epichia, in 3. de consuetudine in 4. de dispensatione, et denique in 5. ghi in supplemento de privilegiis tractabimus. sit iam.

Sectio Prima

De Cessatione et abrogatione Legum.

Legem cessare in genere dicitur, quodcunque obligatio legis sive per abrogationem sive per dispensationem sive aliunde tollitur, et 2dum hoc totus iste articulus de cessatione legum tractare dici potest, sed sub hac generali cessationis significatione